

Oekraïne: het land en haar landbouw

Siemen van Berkum, Phd, LEI Wageningen UR

Inleiding Studiemiddag Referendum Oekraïne, Instituut voor Agrarisch Recht

1 April 2016

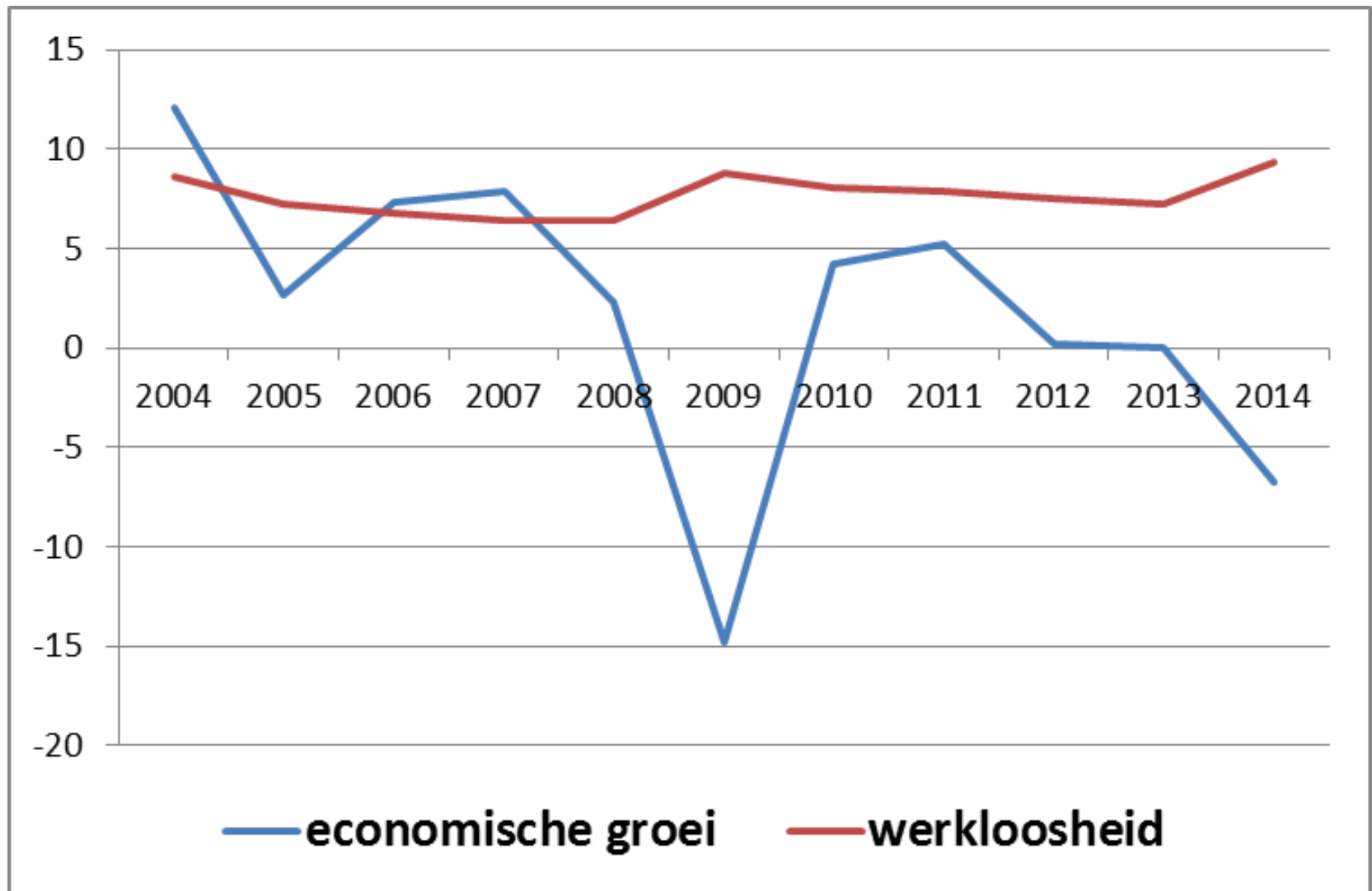
Oekaine: geografie

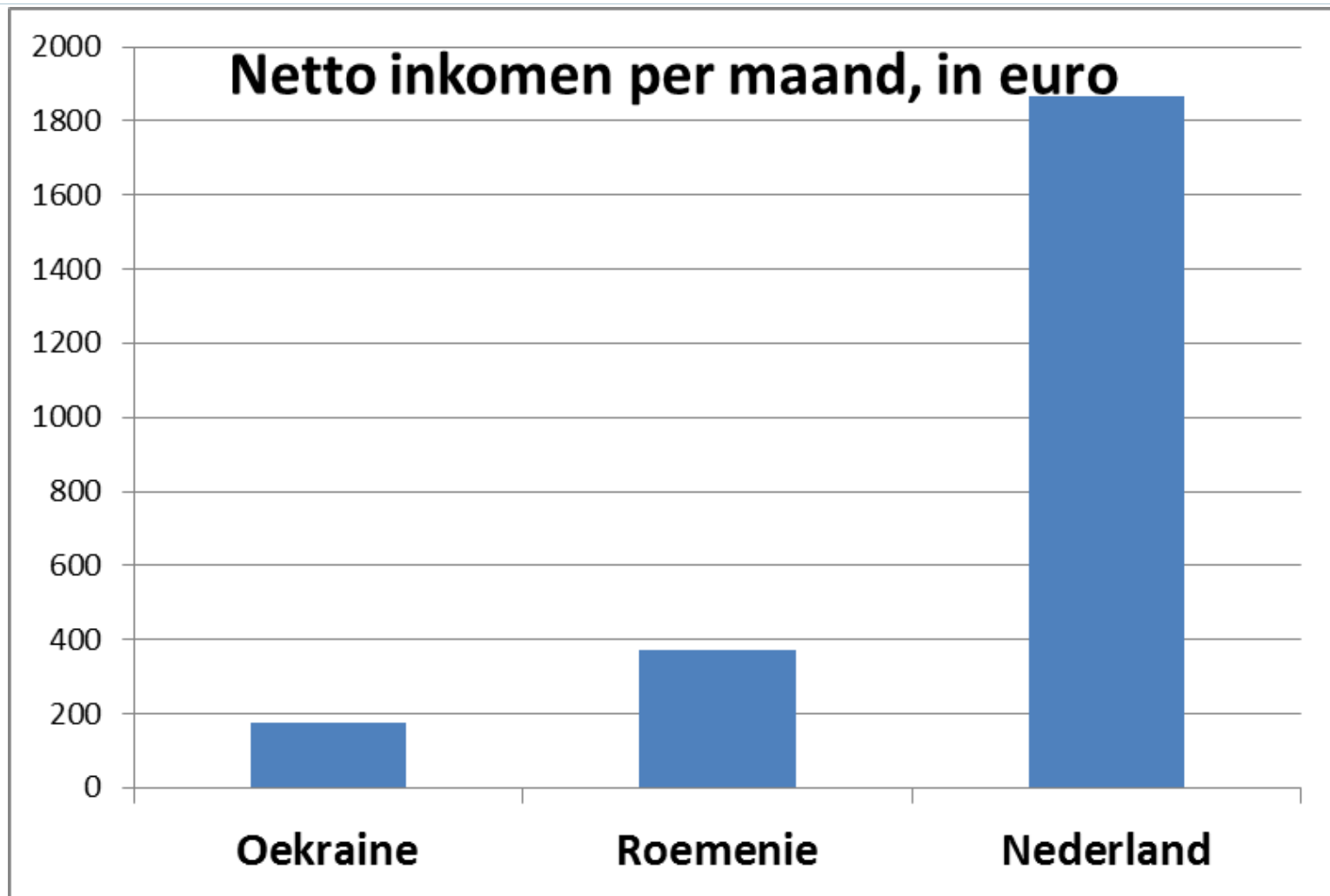
Macro-economische kenmerken

- Bevolking: 45 miljoen inwoners (NL: 17 miljoen)
- Oppervlakte: 600.000 km² (NL: 34.000 km²)
- Agrarische oppervlakte: 43 miljoen ha (NL: 1,85 miljoen ha)
- Bijdrage landbouw aan economie: 9%
- Werkzaam in landbouw: 14 miljoen (31%)
- Bijdrage V&G-industrie aan economie: 9%
- Werkzaam in V&G-industrie: 4%

Economische groei en werkloosheid

Gemiddeld maandinkomen

Politiek-economische situatie

- Land is verscheurd door de politieke crisis; dat heeft zijn economische weerslag
- Land staat erg laag op de Wereldbank Ease of Doing Business ranglijst
- Toch heeft land (van 2009) tot 2013 nog veel buitenlandse investeerders weten te trekken, die de omvang van de markt als aantrekkelijk zien

Landbouwareaal

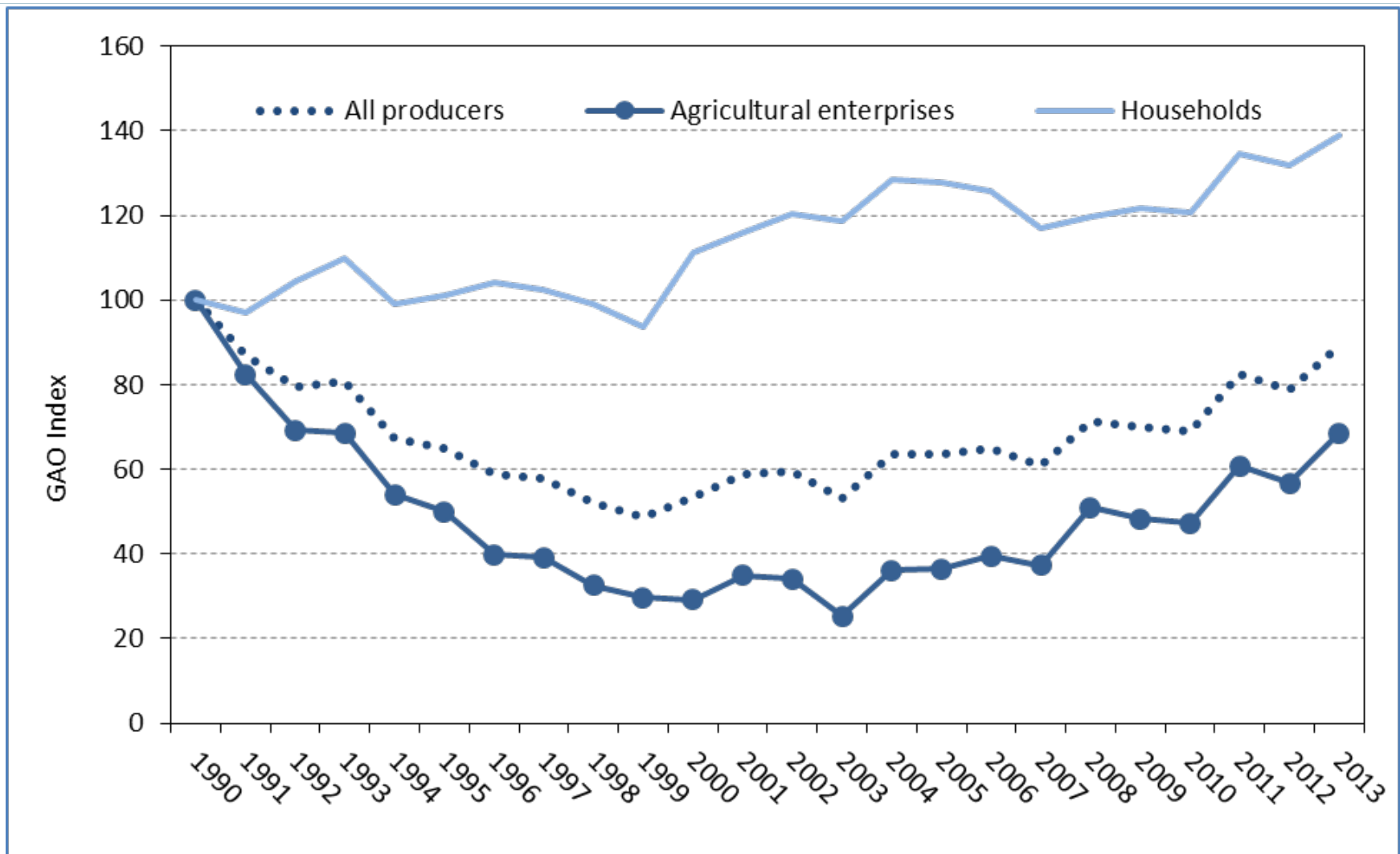
- Van de 43 miljoen ha agrarisch land is bijna 75% akkerbouwland. De helft daarvan behoort tot de zgn. 'black soil', zware aarde, een zeer vruchtbare bodem
- Erosie is enorm: circa 500 miljoen ton black soil verdwijnt jaarlijks
- Circa 4 miljoen ha akkerbouwland wordt niet gebruikt
- 8 miljoen ha grasland

Bedrijfsstructuur in de primaire landbouw

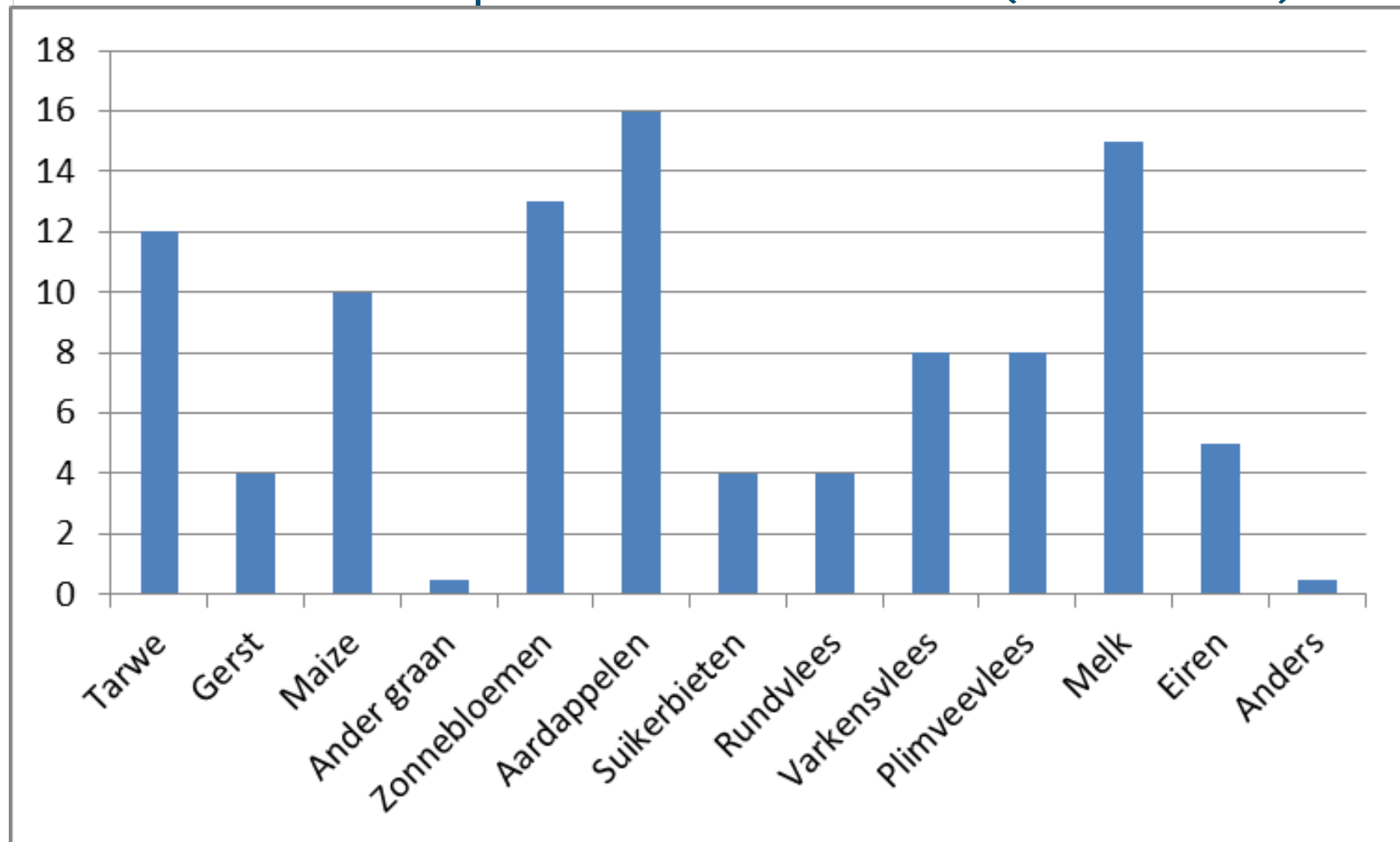
	# of units	Agr. land, total (1000 ha)	Arable land (1000 ha)	Average area of arable land (ha)	Hayfields and pastures (1000 ha)
Agricultural holdings, private	56,807	19,478	18,391	324	919
Corporate farms	14,724	15,027	14,081	956	-
Peasant farms	40,752	4,452	4,310	106	-
Agricultural holdings, state-owned	278	959	796	2,863	128
Households	5.75 mio.*	15,958	11,846	2	3,386

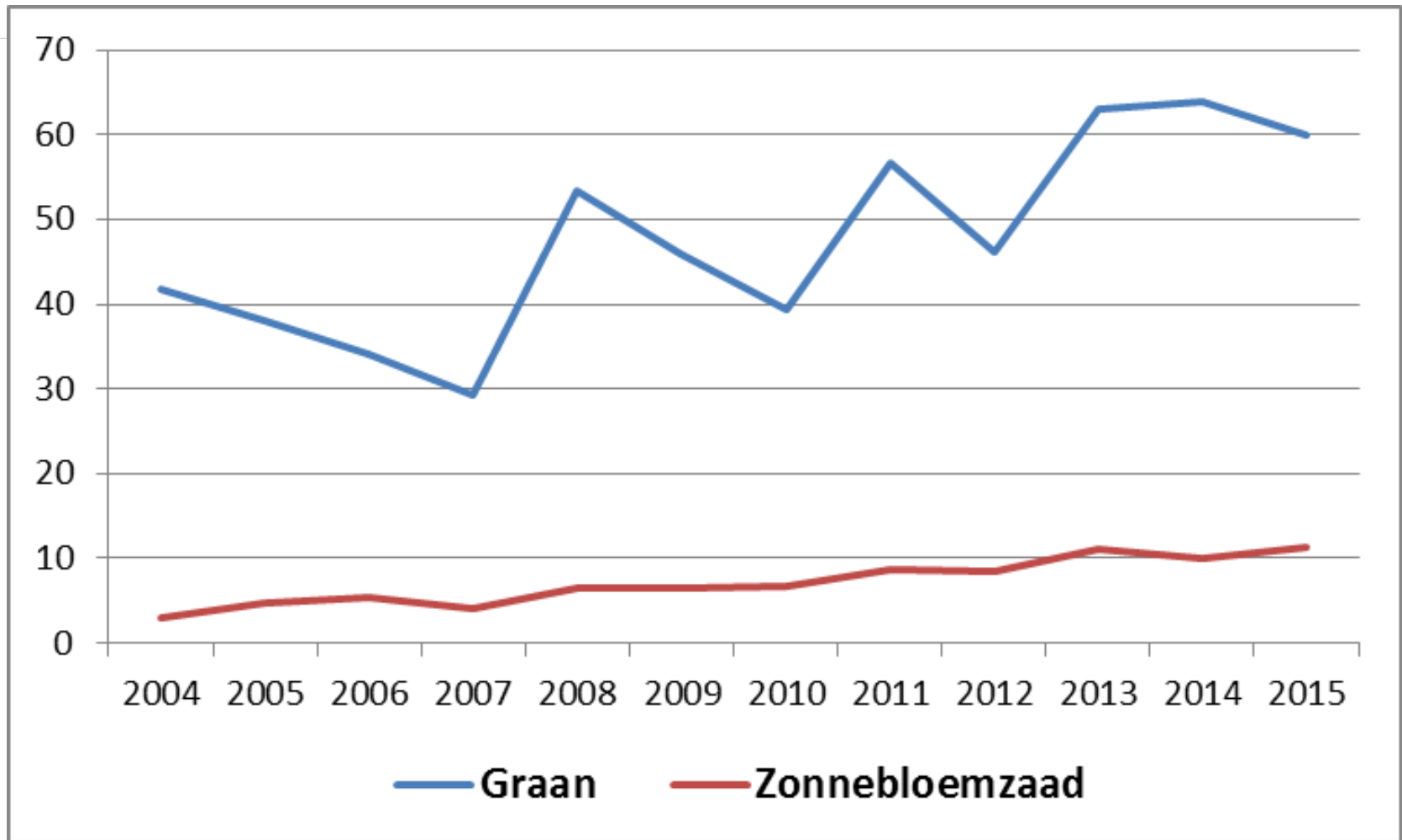
Ontwikkeling van landbouwproductie

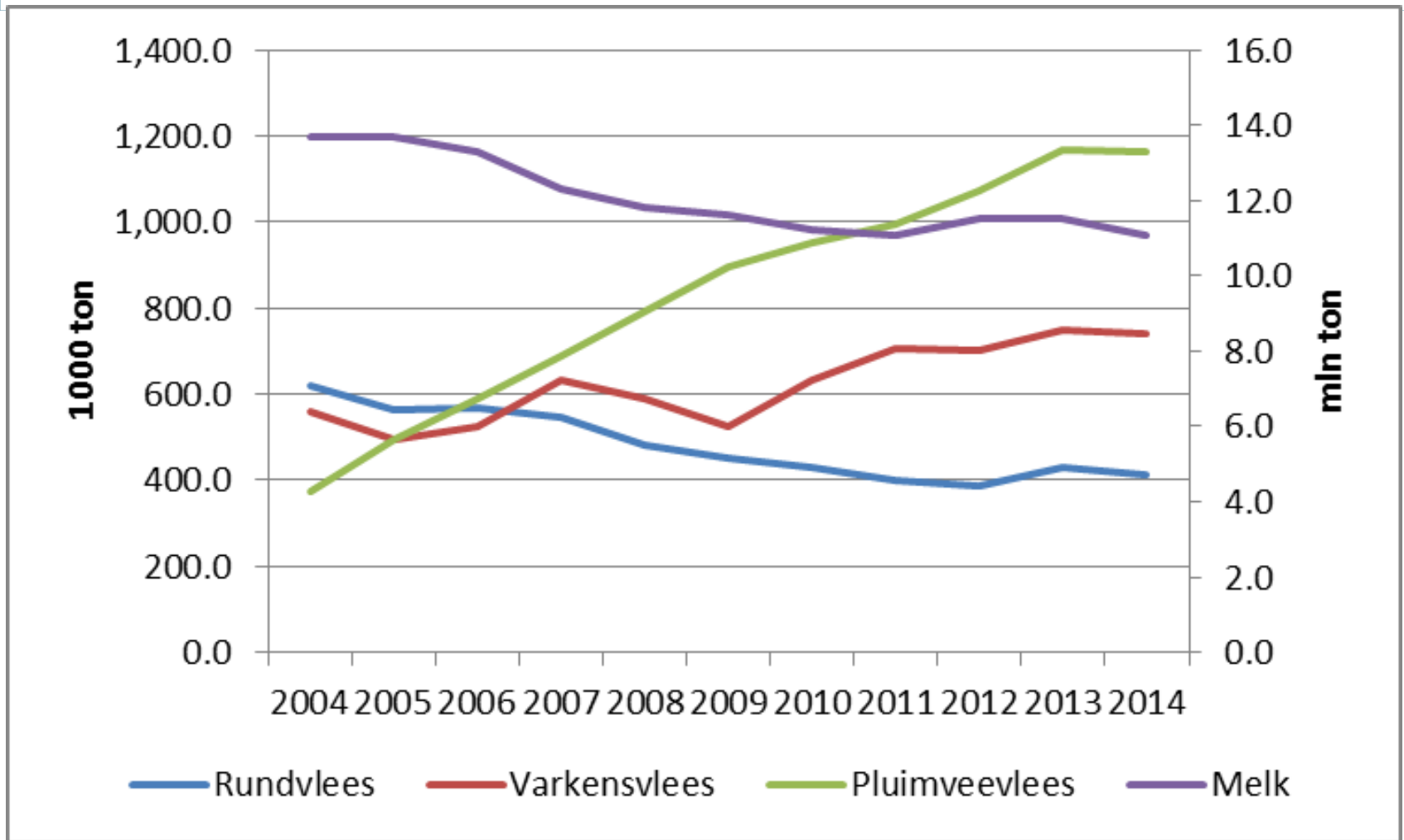
Aandeel van gewassen en dierlijke producten in de landbouwproductiewaarde (% , 2014)

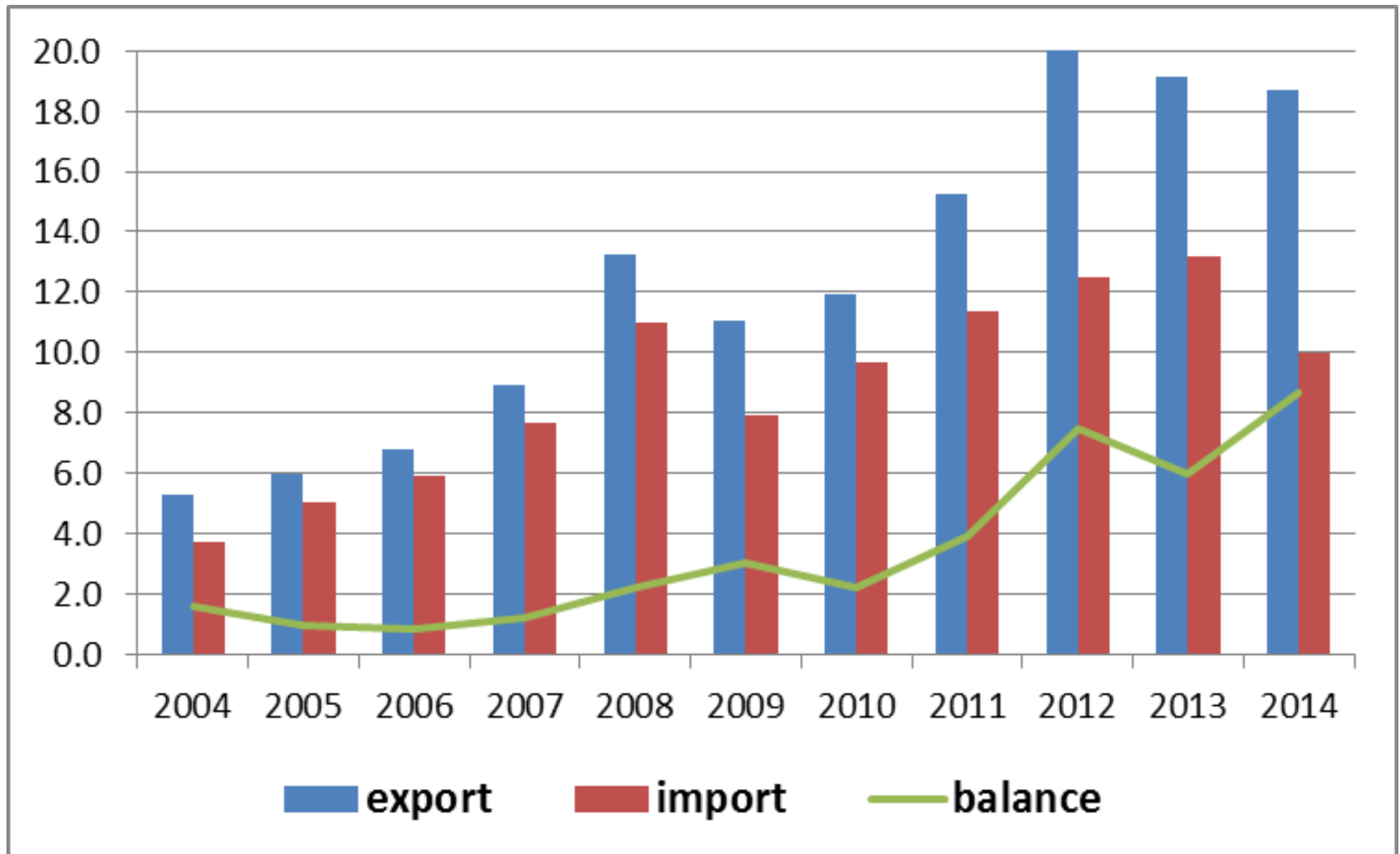
Ontwikkeling van graan- en zonnebloemproductie (mln ton)

Ontwikkeling van dierlijke productie

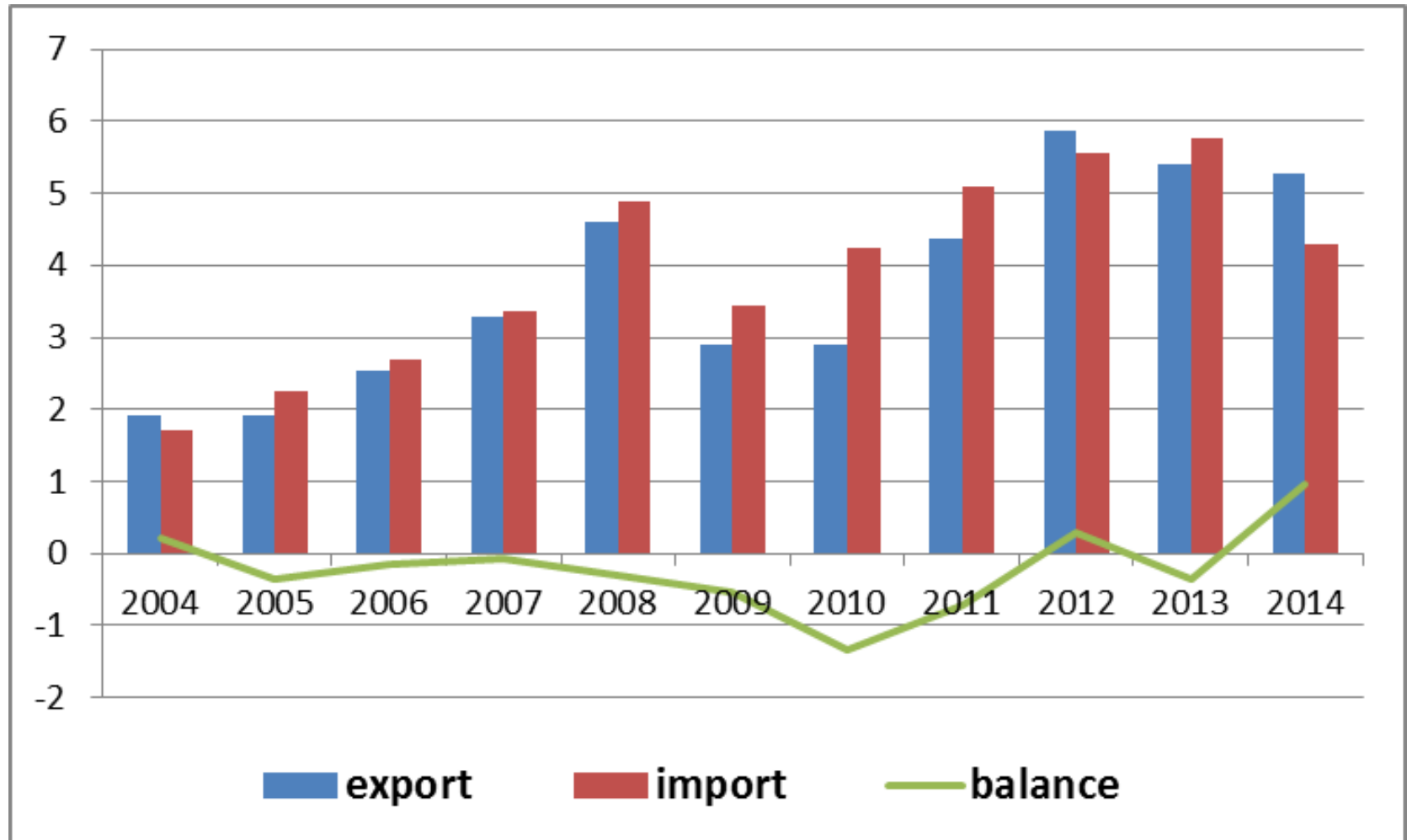
Agrarische handelsbalans (in miljard US\$)

Wat exporteert en importeert Oekraïne?

- Export bestaat uit:
  - Granen (50%)
  - Oliezaden (25%)
- Import bestaat uit:
  - Fruit (10%)
  - Vlees (8%)
  - Vis (8%)

Agrarische handelsbalans van Oekraïne met de EU (miljard US\$)

Belangrijke afzetmarkten voor Oekraïne

- Ongeveer 25% van OEK agrarische export gaat naar de EU. Oekraïne exporteert naar de EU vooral onverwerkte producten: granen en oliezaden; of laagwaardige producten: olien en vetten. Spanje is grootste EU-importeur; daarna NL, Ootatie en Polen
- 20% van OEK export gaat naar Rusland, Wit-Rusland en Kazakhstan
- Andere belangrijke afzetmarkten zijn landen in het Midden-Oosten en noord-Afrika (mn granen)

Waar komt agrarische import vandaan?

- 40% van OEK agrarische import komt uit de EU: mn vlees en fruit.
- 11% van de import komt uit Rusland (mn voer en tabak)
- Andere belangrijke leveranciers zijn Brazilië (varkensvlees), Noorwegen en de VS (vis) en Turkije en Egypte (fruit)

Toekomst

- Landbouwpotenties lijken groot, maar vergen investeringen die leiden tot productiviteitsgroei en innovatie
- Noodzakelijke voorwaarden zijn:
- Stabiel, consistent landbouwbeleid
- Duidelijkheid over eigendomsrechten op grond
- Verbetering van nationale infrastructuur
- Hervorming van het belastingsysteem
- Aansluiting bij internationale standaarden op gebied van voedselveiligheid en kwaliteit
- Mn bij het laatste punt kan het Associatie-akkoord helpen